

of accounting situations that arise in practice, accountants can freely make those decisions that are most beneficial to them in a specific situation when solving issues related to accounting policy changes.

References:

1. International Accounting Standard (IAS) 8 "Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors". Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_020 [in Ukrainian].

2. National Regulation (Standard) of Accounting 6 "Correction of Errors and Changes in Financial Reports", Approved by the Directive of the Ministry of Finance of Ukraine from 28.05.1999 №137 (with amendments and additions). Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99> [in Ukrainian].

3. Law of Ukraine dated 16 July 1999 №996-XIV «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine». Document 996-14, [Online]. Available: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

УДК 330.352+334.025

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

МОДЕЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Огляд групи досліджень вітчизняних та зарубіжних фахівців, присвячених різним аспектам економіки та менеджменту в інноваційній сфері, показав, що зазвичай досліджуються процеси, характерні або для створення та освоєння нововведень, або для їхнього серійного виробництва та реалізації.

При цьому у науковій літературі не приділяється належної уваги питанням взаємозв'язку та взаємозумовленості цих етапів. Аналіз наукових праць групи дослідників, які роблять спробу виділити етапи (стадії, фази, цикли) інноваційного процесу або розглядають стадії життєвого циклу інновації, дозволяє виявити суттєві різночитання з цього питання.

Необхідність розробки запропонованої нами обліково-аналітичної моделі зумовлена важливістю створення інформаційної бази для прийняття ефективних управлінських рішень на кожному етапі інноваційної діяльності з урахуванням характерних рис кожного

з них. При цьому необхідно враховувати тісний взаємозв'язок між усіма етапами, який обумовлюється тим, що формування інформації на кожній стадії визначається результатом попередніх стадій, а також наявністю зворотного зв'язку. Прийняття неефективних управлінських рішень на ранніх етапах інноваційної діяльності, як результат відсутності чи недосконалості інформаційної бази, може призвести до необґрунтовано високих витрат та/або низьких (нульових) доходів на наступних стадіях. Крім того, результати кожної стадії є підставою для коригування початкових планових показників наступних етапів та результатів попередніх етапів.

Необхідність виділення етапів інноваційної діяльності визначається ще чинником часу. Інноваційна діяльність є безперервним тривалим процесом розробки, впровадження та реалізації результату діяльності, який може розтягнутися в часі на роки і навіть десятиліття залежно від масштабу інновації, але який потребує оперативного управління з боку керуючої системи. Крім того, кожен етап має різнобічний характер та зміст, що зумовлює відмінності в системах обліку та аналізу.

Застосування поетапного обліку та аналізу в управлінні інноваційною діяльністю особливо важливе, оскільки це дозволить системно та комплексно підійти до вивчення процесів, що протікають у рамках аналізованої діяльності, простежити процес формування витрат та результатів, оцінити їх ефективність, ґрунтуючись не на проміжних, а на кінцевих результатах. При цьому потрібне чітке виділення та ідентифікація всіх етапів інноваційної діяльності.

Послідовність етапів інноваційної діяльності, на наш погляд, залежить від тих факторів, які спричинили появу інновації. Вивчення літературних джерел дозволило встановити, що з цього питання також немає єдиної думки. Деякі автори вважають, що джерелом виникнення інновації можуть бути досягнення науки та техніки. Однак практика показала, що недостатньо розглядати досягнення науки і техніки як єдиний фактор, що сприяє виникненню інновації. У результаті з'явилася модель, в якій як стартова позиція інноваційного процесу став розглядатися ринковий попит, що визначає напрями для наукових досліджень.

В даний час багато фахівців, не заперечуючи правильність першого та другого підходу, пропонують свої моделі інноваційного процесу на основі генерації різних ідей, показуючи тим самим, що в сучасному світі джерелами виникнення інновацій можуть бути наукові досягнення, потреби виробництва та збуту, ринковий попит. Ми повністю підтримуємо цей підхід і виходили з нього під час розробки власної обліково-аналітичної моделі інноваційної діяльності.

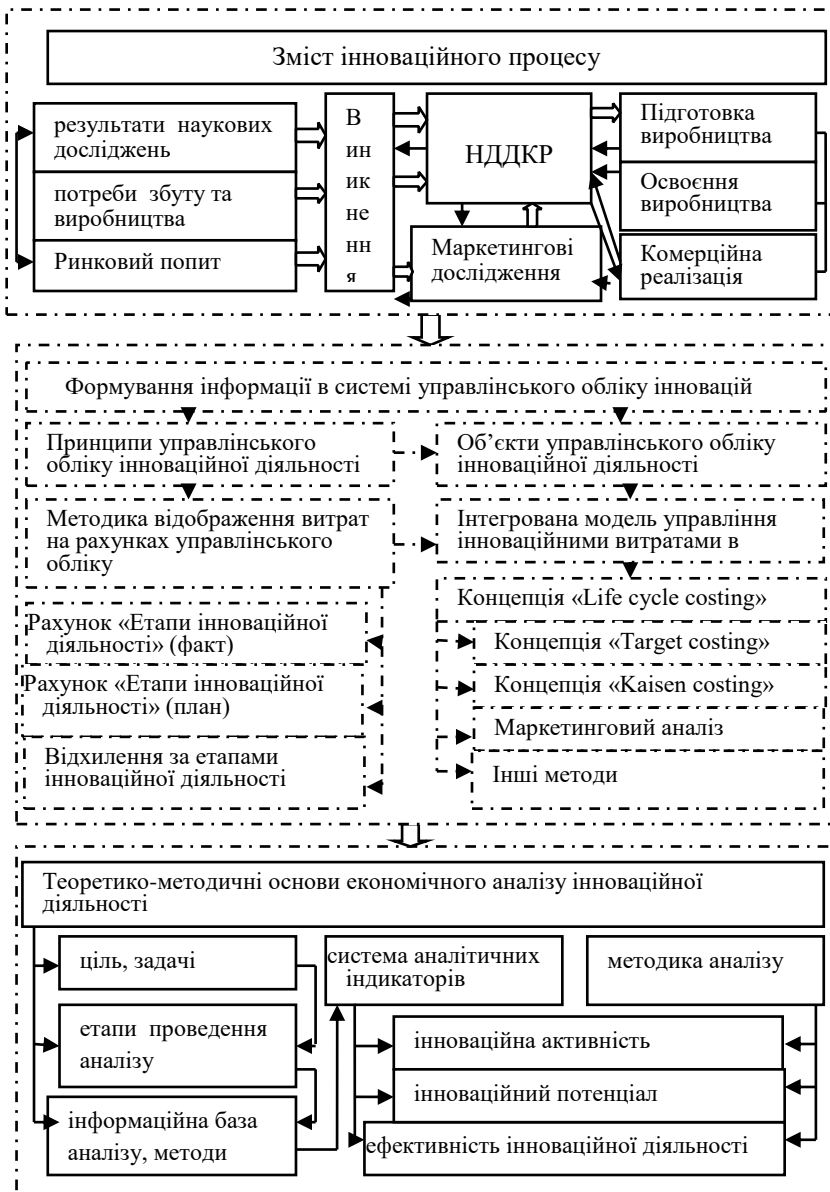

Рисунок 1 – Запропонована модель обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю

Таким чином, на нашу думку, можна виділити три основні фактори, що сприяють створенню інновацій: науковий фактор (результати наукових досліджень та розробок), виробничий фактор (потреби виробництва та збуту), ринковий фактор (потреби ринку). Обліково-аналітична система інноваційної діяльності, модель якої представлена на рис. 1, на наш погляд, заснована на формуванні та використанні інформації щодо окремих етапів інноваційної діяльності.

В моделі представлені всі можливі етапи інноваційної діяльності залежно від того, що послужило поштовхом до створення інновації. При цьому впровадження деяких видів інновацій може відбуватися у меншу кількість етапів. Наприклад, організаційно-управлінські та соціальні інновації відрізняються відсутністю етапів дослідно-конструкторських робіт, підготовки виробництва та власне виробництва інноваційної продукції, оскільки дані етапи полягають у впровадженні інновації у господарську діяльність підприємства.

УДК 657

С.І. Васи́лін, д-р екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ

Аграрно-промисловий комплекс (далі – АПК) – важлива складова національної економіки та національної безпеки нашої держави. У довоєнному 2021 р. продукція АПК становила близько 20% українського ВВП, а її частка у загальній вартості експорту склала 40% [1].

Україна була і залишається годувальницею як українців, так і світу. Сільськогосподарська продукція, зокрема рослинницька, традиційно експортується в країни Азії, Африки та Європейського Союзу. В період воєнного стану аграрний сектор України зазнав безпрецедентно суттєвих збитків, і його відновлення є одним із невідкладних завдань післявоєнної відбудови України, оскільки саме АПК формує продовольчу безпеку нашої держави та низки країн світу.

Одним із вирішальних факторів механізму управління аграрними підприємствами та ефективним виробництвом сільськогосподарської продукції є система обліково-аналітичного